

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านการแพทย์ไทย

ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านแพทย์แผนไทย ภูมิปัญญาไทยในการป้องกันและรักษาสุขภาพของคน ในชุมชนที่สามารถพึ่งตนเองทางด้านสุขภาพ และอนามัย ได้แก่ การใช้สมุนไพร การนวดแผนโบราณ การประคบสมุนไพร การอบสมุนไพร การใช้สมุนไพรไทย เยาวชนชุมชนหัวสำโรง ได้แนวคิดจากคำบอกเล่าของคุณตาคุณยายเวลาไปนวดให้ท่านได้มีการ พุดคุยกัน จนทำให้รู้ว่า สมุนไพรใกล้ๆ ตัวเรานี้มีอยู่มากมาย และมีสรรพคุณเป็นยาสมุนไพรที่ใช้ป้องกัน บำบัด และรักษาสุขภาพได้เป็นอย่างดี ที่สำคัญรุ่นเยาวชนรุ่นพี่เคยใช้ ใบหนาดประคบให้กับผู้ที่ป่วยเป็นอัมพาต เดินไม่ได้มา ๒ ปี กลับมาเดินได้อีกครั้ง ซึ่งสมุนไพรที่นำมาได้แก่ ขี้เหล็ก ตะไคร้หอม ใบเตย ใบหม่อน มะรุม ขมิ้น และไพล โดยศึกษา ค้นคว้า อาศัยเทคโนโลยีทั้งเก่าและใหม่ ผสมผสานกันไปอย่างต่อเนื่อง เพื่อที่จะนำศักยภาพและความรู้เกี่ยวกับสมุนไพร ที่มีสรรพคุณที่ใช้ป้องกัน บำบัด และรักษาโรคที่ชัดเจน ปลอดภัย ใช้ประโยชน์ได้จริง ออกเผยแพร่เพื่อการอยู่ดีมีสุข มีคุณภาพชีวิตที่ดี ของประชาชน ผลิตภัณฑ์สมุนไพร มีดังนี้ ประเภทน้ำมัน เช่น น้ำมันไพล น้ำมันตะไคร้หอม น้ำมันเหลือง และน้ำมันขมิ้น ประเภทยาหม่อง เช่น ยาหม่อง ไพล ยาหม่องตะไคร้หอม ยาหม่องขมิ้น และยาหม่องสมุนไพร ไพล ประเภทชา ชาใบหม่อน ชาขี้เหล็ก ชาใบเตย ชาใบมะรุม และทำสมุนไพรลูกประคบ และประเภทไถ่ยุง เช่น ทราสมุนไพรไถ่ยุง และน้ำสมุนไพรฉีด ไถ่ยุง

บุคคลต้นแบบที่มีภูมิปัญญาด้านนี้

อาศัยอยู่บ้านเลขที่ 25 หมู่ 2 ตำบลหัวสำโรง อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา ชุมชนหัวสำโรง ที่หลายๆ คนเรียกท่านว่า “ป้าส้มลิ้ม”

หัตถบำบัด-การนวดไทย

อาจกล่าวได้ว่าเยาวชนชุมชนหัวลำโพงได้แนวคิดจากการเห็น พ่อ แม่ ผู้ปกครอง เหน็ดเหนื่อยเมื่อยล้า และมีอาการปวดเมื่อย จากการตรากตรำ ทำงานหนัก รับจ้างเพื่อหาเลี้ยงครอบครัว ลูกๆ เยาวชนจึง มีจิตสำนึกในคุณธรรมของลูก คือ มีความกตัญญู กตเวที และตอบแทนคุณด้วยการดูแลปรนนิบัติการกินอยู่ เอาใจใส่ ช่วยเหลือท่านเจ็บป่วย และช่วยคลายความปวดเมื่อยให้ท่านโดยการ "นวด" ซึ่งการนวดแผนโบราณเป็นวิชา แพทย์แผนไทยแขนงหนึ่ง ที่รักษาอาการปวดเมื่อยตามร่างกายได้เป็นอย่างดี จึงได้ศึกษาการนวดแผนโบราณ กับภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างต่อเนื่องและจริงจัง นอกจากน าสมุนไพรมาผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ประเภทต่างๆ แล้ว เยาวชนชุมชนหัวลำโพงยังได้จัดทำโครงการสาธิตสาธิต ใส่ใจคนรอบข้าง เป็นโครงการเกี่ยวกับการนวด โดยมีทั้งหัตถบำบัด การประคบ ด้วยสมุนไพร และการอบสมุนไพร

การประคบสมุนไพร

การประคบสมุนไพร เป็นวิธีการบำบัดรักษาของการแพทย์แผนไทยซึ่งสามารถนำไปใช้ควบคู่กับ การนวดไทยโดยการประคบหลังจากการนวดไทย ประโยชน์ของการประคบสมุนไพร บรรเทาอาการปวดเมื่อย ลด การอักเสบของกล้ามเนื้อหรือบริเวณข้อต่อต่างๆ ลดอาการเกร็งของกล้ามเนื้อ ช่วยกระตุ้นหรือเพิ่มการไหลเวียน โลหิต ช่วยให้น้ำเนื้อเยื่อพังผืดคลายตัว ลดการติดขัดของข้อต่อบริเวณที่ประคบ

การอบสมุนไพร

การอบสมุนไพร เป็นวิธีการบำบัด และบรรเทาอาการของโรคของการแพทย์แผนไทย โรคหรือ อาการที่สามารถบำบัดรักษาได้ด้วยการอบสมุนไพร มีดังนี้ โรคภูมิแพ้ที่ไม่รุนแรง ความดันโลหิตสูง เป็นหวัดเรื้อรัง อัมพฤกษ์ - อัมพาต ในระยะเริ่มแรก ปวดเมื่อยตามร่างกายทั่วๆ ไป กรณีที่มีอาการเวียนศีรษะ หน้ามืดร่วมด้วย ไม่ควรทำการอบสมุนไพร

